

Однак, на наше переконання, термін "фінансово-економічна довіра" є надто ускладненим і потреби його використовувати у наукових дослідженнях немає, оскільки фінансові відносини завжди є економічними відносинами. Ці категорії пов'язані між собою нерозривним зв'язком. Саме тому, логічно допустити, що якщо досліджуються особливості функціонування фінансової довіри, то їй завжди притаманний економічний характер. Такий умовивід обґрунтовує нашу позицію щодо використання дефініції "фінансова довіра".

Бібліографія

1. Дубина М.В. Міждисциплінарний підхід до визначення змісту категорії „довіра” / М.В. Дубина // Молодий вчений. – 2015. – № 2 (17). – 1044-1047.

2. Дубина М.В. Місце економічної довіри у системі класифікації видів довіри / М.В. Дубина // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту: Серія «Економіка і управління». – К.: ДЕТУТ, 2015. – Вип. 31. – С. 204-214.

3. Єгоричева С.Б. Роль інституту довіри у стабілізації банківської системи України [Електронний ресурс]/ С.Б. Єгоричева // Матеріали 6 Всеукр. наук.-практ. конф. „Соціально-економічні трансформації в епоху глобалізації”. – 2015. – Режим доступу: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/4322/1/Egoriheva.pdf>

4. Отти К.В. Институт доверия в системе современных экономических отношений / К.В. Отти, О.А. Орлова, О.Н. Сиваш // Вестник КГУ им. Н.А. Некрасова. – 2009. – № 2. – С. 452-453.

5. Фінансова енциклопедія / О.П. Оролюк, Л.К. Воронова, І.Б. Заверуха [та ін.]. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 472 с.

6. Dubyna M.V. Essence of trust and its role in the development the economic relations of modern society / M.V. Dubyna, O.M. Kalchenko, E.V. Shyshkina // French Journal of Scientific and Educational Research: “Paris University Press”. Paris, 2014. – No.2. (12). –Volume I. – P. 352-356.

Олена ДУДКІНА

Тернопільський національний економічний університет, Україна

УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ: АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ

Інтегрований підхід до формування та реалізації державної регіональної політики України, задекларований Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2020 року, передбачає поєднання секторальної (галузевої), територіальної (просторової) та управлінської

складових [1]. Відповідно, підвищення рівня конкурентоспроможності територій, досягнення збалансованого розвитку регіонів на засадах переважно ендогенного базису зростання можливе за умови інноватизації управлінської діяльності суб'єктів регіонального управління, зокрема – оптимізації системи територіальної організації влади, створення єдиної системи стратегічного планування та прогнозування розвитку держави і регіонів.

Стратегічне планування – один з системоутворюючих інструментів регіонального управління, який дозволяє забезпечувати ефективний розвиток регіону в напрямку досягнення об'ґрунтованих цілей та завдань в умовах змінюваного зовнішнього і внутрішнього середовища на основі раціонального використання конкурентних переваг та всіх складових його соціально-економічного потенціалу. Саме стратегічне планування дозволяє узгодити застосування та спрямувати систему функціональних механізмів регіонального управління, таких як прогнозування, програмування, індикативне та бізнес-планування, регіональний аналіз, маркетинг та брендинг територій, соціально-економічний моніторинг тощо, на досягнення пріоритетних цілей та завдань розвитку регіону.

В практиці регіонального управління результатом здійснення стратегічного планування соціально-економічного розвитку регіону є розробка та реалізація регіональних стратегій. Відповідно до діючої нормативно-правової та методичної бази, стратегія соціально-економічного розвитку регіону – це система принципів і положень, кількісних та якісних параметрів, орієнтованих на досягнення певних соціально-економічних результатів розвитку регіону у віддаленій перспективі. Головне завдання розробки та реалізації стратегії регіонального розвитку – визначення загального напрямку розвитку регіону, концентрація регіональних зусиль та ресурсів на вирішенні найважливіших орієнтирів та завдань на основі врахування конкурентних переваг.

Особливістю стратегії соціально-економічного розвитку регіону є її диверсифікація, яка розглядається як одночасне виділення кількох рівноцінних стратегічних напрямків, цілей, задач. Серед таких найважливіших напрямів стратегічного розвитку регіону доцільно виділяти: стратегії спеціалізації (спрямовані на розвиток пріоритетних видів економічної діяльності, трансформацію структури регіональної економіки); стратегії удосконалення територіального розвитку та територіальної організації виробництва (зорієнтовані на розвиток центрів, полюсів розвитку, територій пріоритетного розвитку, територій зі спеціальним статусом тощо); інвестиційні стратегії (метою яких є

підвищення інвестиційної привабливості регіону, визначення пріоритетів інвестиційної діяльності в регіоні, стимулювання залучення інвестицій в економіку регіону, формування привабливого інвестиційного клімату у регіоні); екологічні стратегії (спрямовані на підвищення якості довкілля, нормалізацію стану життєвого середовища в регіоні, забезпечення екологічної безпеки та раціональне природокористування у регіоні); управлінські стратегії (покликані створювати умови для трансформації організаційно-функціональної структури регіонального управління) [2].

При реалізації стратегій соціально-економічного розвитку регіону існує необхідність дотримання диверсифікаційної гнучкості, яка полягає у періодичній зміні пріоритетів стратегічних напрямків у залежності від змін зовнішнього та внутрішнього середовища розвитку регіону. Тобто, доцільним є періодичне коригування стратегічних напрямків розвитку регіону, їх уточнення чи трансформація.

Визначення механізмів та процедур реалізації стратегії розвитку регіону проводиться з урахуванням того, що: їх склад та зміст обґрунтовуються завданнями створення економічних, організаційних, нормативно-правових та ін. передумов для реалізації основних принципів сталого збалансованого розвитку регіону; головними інструментами цієї реалізації є послідовне розроблення програм та впровадження контрактних засад регіонального розвитку.

Проведений аналіз діючої практики розробки та реалізації стратегій регіонального розвитку різних рівнів та видів дозволяє зазначити, що їх реалізація повинна передбачати:

- відповідне нормативно-правове забезпечення (розробку інструктивно-методичних матеріалів, удосконалення діючих нормативно-правових документів, зокрема щодо обґрунтування стратегій розвитку факультативних територій, розвитку міжрегіонального та транскордонного співробітництва, територій пріоритетного розвитку);

- організаційне забезпечення (спрямоване на розмежування функцій і повноважень органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування; формування та діяльність інституцій громадянського суспільства; створення інфраструктури підтримки підприємництва; сприяння розвитку інноваційних центрів, регіональних центрів передачі високих технологій; залучення громадськості, населення до розробки і реалізації стратегій; створення дорадчих органів – координаційних рад розвитку регіону, у функції яких має включатись розробка та реалізація стратегій);

- фінансово-економічне забезпечення (підвищення фінансової

спроможності територій; формування збалансованого місцевого бюджету на реальній доходній базі та оптимізованих видатках; надання регіону на конкурсній основі субвенцій з державного бюджету на виконання інвестиційних проєктів; формування інфраструктури регіонального розвитку);

– кадрове забезпечення (підготовку фахівців органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, які залучаються до розробки стратегій);

– інформаційне та інноваційне забезпечення (створення державної і регіональної інформаційної системи та систем моніторингу реалізації стратегій регіонального розвитку, надання науково-технічної, методичної допомоги, проведення необхідних науково-дослідних робіт, реалізація інноваційних проєктів);

– маркетингове та рекламне забезпечення (запровадження маркетингових підходів до управління територією, використання спеціального інструментарію маркетингових досліджень для визначення конкурентних переваг регіону, потенціалу та структури регіональних (локальних) ринків, для формування позитивного іміджу території та регіональних органів управління тощо).

Ефективне використання засад стратегічного управління в системі функціональних механізмів регіонального управління, у підсумку, спрямоване на максимальне задоволення потреб регіону, створення можливостей для його сталого збалансованого розвитку на тривалу перспективу в умовах динамічних змін внутрішнього та зовнішнього середовища.

Бібліографія

1. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року / затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1-/KP140385.html.

2. Дудкіна О.П. Регіональне управління: навч. посібник / О.П. Дудкіна. – Тернопіль: Вид-во "Астон", 2013. – 209 с.